

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**
Савска улица 25/IV, Београд
Број: 6/0-02-606/2018-12
Датум: 22. октобар 2018. године

Председник Комисије за заштиту конкуренције, на основу чл. 37. став 2. и чл. 65. став 5. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13), и члана 2. став 1. тачка б). Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 49/11), одлучујући по пријави концентрације број 6/0-02-606/2018-1, коју је дана 17. августа 2018. године поднело привредно друштво Телеком Србија а.д., са седиштем на адреси Таковска бр. 2, Београд, Република Србија, преко законског заступника Предрага Ђулибрка, генералног директора, дана 22. октобра 2018. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем контроле привредног друштва Телеком Србија а.д., матични број 17162543, са седиштем на адреси Таковска бр. 2, Београд, Република Србија, над привредним друштвом за производњу, промет и инжењеринг Корперникус Technology d.o.o., матични број 17202057, са седиштем на адреси Булевар Арсенија Чарнојевића бр. 99б, Београд - Нови Београд, Република Србија, куповином удела.

II УТВРЂУЈЕ СЕ се да је подносилац пријаве, привредно друштво Телеком Србија а.д., дана 22. августа 2018. године, уплатио износ од 2.950.892,50,00 (двамилионадеветстотинапедесетхиљадаосамстотинадеведесетдва и 50/100) динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције, што представља динарску противвредност прописаног износа за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку према средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Образложење

Привредно друштво Телеком Србија а.д., (у даљем тексту: Телеком Србија или подносилац пријаве) са седиштем на адреси Таковска бр. 2, Београд, Република Србија, матични број 17162543, поднело је дана 17. августа 2018. године преко законског заступника Предрага Ђулибрка, генералног директора, пријаву концентрације која је заведена под бројем 6/0-02-606/2018-1 (у даљем тексту: пријава). Пријава је последњи пут допуњена 4. октобра о.г. поднеском бр. 6/0-02-

606/2018-7. Подносилац пријаве је предложио да Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) одобри концентрацију учесника на тржишту у скраћеном поступку.

Комисија је на основу свих чињеница које проистичу из садржаја поднете пријаве и њених допуна, утврдила да је пријава потпуна и поднета у складу са Законом о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13, у даљем тексту: Закон) и са чланом 2. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 05/16). Прописани износ за издавање акта уплаћен је у целости.

Подносилац пријаве је Комисији доставио и захтев за заштиту података и извора података бр. 6/0-02-606/2018-4 од 28. августа 2018. године и допуну захтева бр. 6/0-02-606/2018-8 дана 5. октобра 2018. године, о чему је одлучено посебним Закључком број 6/0-02-606/2018-11, од 22. октобра 2018. године.

Учесници концентрације

Привредно друштво Телеком Србија, као матично друштво истоимене групе друштава (у даљем тексту: Телеком група), регистровано је у форми акционарског друштва за обављање делатности кабловских телекомуникација (шифра делатности: 6110). Пословне активности ове групе друштава обухватају широки асортиман услуга из домена телекомуникација, од којих су најзначајније услуге домаћег и међународног телефонског саобраћаја, услуге фиксног телефонског саобраћаја, транзитирање саобраћаја, услуге преноса података, закуп линија, услуге на целом мрежном подручју, додатне услуге у области мобилне телефоније, интернет и мултимедијалне услуге. Поред ових, ово друштво пружа и услуге у области закупа, изградње, управљања и заштите телекомуникационе инфраструктуре, издаје телефонске именике, пружа услуге позива преко оператора и услуге коришћења електронског именика у области фиксних телефонских услуга. Поседује лиценце за мобилну и фиксну телефонију, за фиксни бежични приступ, а уписано је као оператор у евиденцију коју води Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: РАТЕЛ) и за услуге приступа широкопојасној мрежи, интернет услуге, услуге дистрибуције медијских садржаја и др. Највећи акционар и контролор подносиоца пријаве је Република Србија, која поседује 58,10% акција овог друштва, 20% акција је у сопственом власништву овог друштва, док су власници преосталих акција мањински акционари.

У Републици Србији, друштво Телеком Србија има већи број зависних друштава: „Телус“ а.д., Београд, „HD-WIN“ д.о.о., Београд, „mts banka“ а.д., Београд, „GO4YU“ д.о.о., Београд, „YUNET INTERNATIONAL“ д.о.о., Београд, „mts“ д.о.о., Косовска Митровица, „mts Antena TV“ д.о.о. Београд, „mts системи и интеграције“ д.о.о., Београд. Зависна друштва подносиоца пријаве регистрована и активна изван Републике Србије су: „Телекомуникације Републике Српске“ а.д., Бања Лука, Босна и Херцеговина, односно „Мтел“ а.д., Бања Лука; „Logosoft“ д.о.о., Сарајево, Босна и Херцеговина; „Мтел“ д.о.о., Подгорица, Црна Гора; „TS:NET“ В.В., Амстердам, Холандија; „mtel Austria“, Беч, Аустрија; „HD-WIN Arena sport“ Хрватска.

Читава група друштава којој припада подносилац пријаве, у смислу члана 5. Закона сматра се једним учесником на тржишту.

Спровођењем пријављене концентрације, подносилац пријаве стиче појединачну контролу над привредним друштвом за производњу, промет и инжењеринг Корепникус Technology d.o.o. (даље у тексту: Корепникус Technology или циљно друштво), са седиштем на адреси Булевар Арсенија Чарнојевића бр. 99б, Београд - Нови Београд, матични број 17202057. Ово друштво, као овлашћени оператор послује на тржишту електронских комуникационих услуга и мрежа у Републици Србији, и својим корисницима пружа различите услуге из области мултимедијалних услуга, попут аналогне и дигиталне кабловске телевизије и кабловског приступа интернету, што одговара његовој претежној делатности (шифра делатности: 6110 - кабловске телекомуникације). Осим тога, циљно друштво поседује и све потребне дозволе за обављање активности пружања услуга фиксне телефоније, али до сада на овом тржишту није било активно. Пре спровођења ове концентрације, циљно друштво се налази под заједничком контролом његових чланова КРНК Соöperatief U.A. и Корепникус Corporation B.V., оба са седиштем у Холандији. Ова концентрација одобрена је од стране Комисије решењем бр.6/0-02-588/2016-7 од 1. септембра 2016. године. Друштво КРНК Соöperatief U.A. припада тзв. Abris групи, коју чине приватни инвестициони фондови, који инвестирају у компаније присутне у различитим секторима индустрије. Оснивач и власник друштва Корепникус Corporation B.V. је Срђан Миловановић, који је уједно и законски заступник циљног друштва.

[...], према обавештењу подносиоца пријаве достављеном Комисији у допуни пријаве бр. 6/0-02-606/2018-6 дана 12. септембра 2018. године, дошло је до промене чланова циљног друштва. Уместо друштва Корепникус Corporation B.V из Холандије, сада је то Корепникус Corporation (Cyprus) LTD са Кипра (матични број: HE 386632), док је кипарско друштво КРНК CY Holdings Limited (матични број: HE 375185), постало нови члан циљног друштва уместо друштва КРНК Соöperatief U.A. Удели чланова у власничкој структури и досадашња заједничка контрола над циљним друштвом остали су непромењени.

Циљно друштво нема регистрована зависна друштва.

Опис трансакције и акт о концентрацији

Као акт о концентрацији, Комисији је достављено Писмо о намерама потписано од стране законских заступника учесника ове концентрације, друштва Телеком Србија, у својству стицаоца и Корепникус Technology у својству продавца, дана 8. августа о.г. Овим Писмом његови потписници, изражавају своју спремност и озбиљну намеру да приступе преговорима ради стицања 100% удела у основном капиталу циљног друштва, од стране подносиоца пријаве. Потписивање Уговора као коначног правног основа предметне концентрације, њени учесници планирају након добијања одобрења за њену реализацију од стране Комисије, а под условом да након тога донесу одлуку о спровођењу ове трансакције.

Достављено Писмо о намерама, Комисија је прихватила као ваљани правни основ ове концентрације.

Услови за подношење пријаве

Из свега наведеног произлази да предметна трансакција представља концентрацију у смислу члана 17. став 1. тачка 2). Закона.

Учесник на тржишту који стиче контролу има обавезу пријаве концентрације у смислу члана 61. Закона, што је утврђено увидом у податке о приходима и у финансијске извештаје учесника концентрације. Из података о укупним годишњим приходима учесника предметне концентрације оствареним на светском тржишту и на тржишту Републике Србије који су достављени Комисији, проистиче да исти надмашују износе остварених укупних годишњих прихода из члана 61. став 1. тач. 1). и 2). Закона, што значи да је постојала обавеза пријаве предметне концентрације.

Пријава је поднета у складу са одредбама члана 63. став 2. Закона.

Релевантно тржиште

Релевантно тржиште одређено је у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр. 89/2009). Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Подносилац пријаве је у складу са активностима учесника концентрације на тржишту Републике Србије, предложио да се за потребе овог поступка дефинишу следећа релевантна тржишта производа:

- малопродајно тржиште пружања услуга фиксног широкопојасног приступа интернету,
- малопродајно тржиште дистрибуције медијских услуга и
- малопродајно тржиште пружања услуга фиксне телефоније.

На основу података садржаних у пријави и њеним допунама, Комисија је делимично прихватила предложену дефиницију релевантног тржишта производа подносиоца пријаве. Ово из разлога што циљно друштво у овој трансакцији, иако поседује све потребне дозволе за обављање активности на малопродајном тржишту пружања услуга фиксне телефоније, у анализираном периоду 2015 – 2017. година, на овом тржишту није било активно и није имало ни једног корисника ове врсте услуга. На основу ове чињенице Комисија је закључила да предметна концентрација након свог

спровођења, на тржишту фиксне телефоније неће изазвати било какве хоризонталне нити вертикалне ефекте, па је за потребе овог поступка, релевантно тржиште дефинисала као:

- малопродајно тржиште пружања услуга фиксног широкопојасног приступа интернету и,
- малопродајно тржиште дистрибуције медијског садржаја.

У погледу географске димензије релевантног тржишта, Комисија је за потребе предметног поступка, оба релевантна тржишта дефинисала као национална, односно као територију Републике Србије. Комисија је овакав став заузела уважавајући чињеницу да је у конкретном случају, циљно друштво присутно и активно у близу педесет градова и општина на читавој националној територији. Осим тога, овакав став Комисије, определиле су и следеће чињенице. Развој и потенцијал оба ова тржишта условљени су технолошким развојем, који је изузетно динамичан када су ове технологије у питању, као и подаци о укупном броју корисника ових услуга циљног друштва на сваком од ових тржишта, о чему ће бити више речи у наставку текста.

Оцена ефеката концентрације

Приликом оцене ефеката концентрације, Комисија је имала у виду специфичне карактеристике сваког од претходно наведених дефинисаних релевантних тржишта производа.

Приступ широкопојасном интернету са фиксне локације према технологији дистрибуције може се остварити на следеће начине: путем бакрене парице (xDSL), путем кабловских мрежа, путем оптичких влакана, путем фиксних бежичних мрежа (Homebox, WiMAX, Wi-Fi, Hot-Spots), путем мобилних мрежа (преко USB модема). Са друге стране, широкопојасни приступ интернету путем мобилних (нпр. 3G/UMTS) и других технологија сматра се технологијом алтернативног приступа и тржиштем у настајању. Отуда се тржиште пружања услуга широкопојасног приступа интернету помоћу технологија фиксног приступа може сматрати одвојеним тржиштем, што је у складу са досадашњом праксом Комисије и Европске комисије. Према подацима из Прегледа тржишта телекомуникација и поштанских услуга у Републици Србији у 2017. години (у даљем тексту: Преглед тржишта) који је објавио РАТЕЛ, било је 192 регистрована оператора пружања услуга фиксног широкопојасног приступа интернету и око 1,48 милиона корисника ове услуге. Од тог броја, скоро 90% корисника, ову врсту услуга користи или путем бакрене парице (47,36%) или путем кабловских мрежа (40,95%). Комисија је пружање услуге фиксног приступа широкопојасном интернету посматрала као јединствену, без обзира на врсту мреже/технологије преко које се услуга пружа, односно као технолошки неутралну. Подносилац пријаве у пружању ове врсте услуга користи већи број расположивих технологија (бакрене парице, оптичка влакна), док циљно друштво, иако поседује све потребне дозволе за обављање активности пружања услуга фиксне телефоније, користи искључиво кабловску мрежу у сопственом власништву. Према критеријуму

броја претплатника на националном тржишту, према подацима из Прегледа тржишта, Телеком Србија са око 650 хиљада претплатника, остварује тржишно учешће од око 44,16%, док циљно друштво има тржишни удео од 2,70% (око [...]).

Испитујући дозвољеност ове концентрације, Комисија је анализирала и могућности супституције, како на страни понуде, тако и на страни тражње. Малопродајно тржиште пружања услуге широкопојасног приступа интернету је услед све бржег напретка технологије, изразито динамично тржиште. Приступ интернету некада је био ограничен поседовањем бакрене парице, односно фиксном телефонијом. Данас осим ове, постоје многе друге брже и ефикасније технологије, о чему је било више речи у претходном делу текста. Све ово говори у прилог ставу да на страни понуде, садашњи и потенцијални оператори, ову услугу корисницима могу понудити на више алтернативних начина, од чијег избора ће наравно зависити и сам квалитет и цена ових услуга. Даљи развој технологије оптичких каблова и мобилних мрежа, учиниће ове услуге још атрактивнијим, доступнијим и бржим. Када је реч о могућности супституције на страни тражње (овде се првенствено мисли на кориснике ових услуга циљног друштва), Комисија је закључила да реализација ове концентрације неће битно утицати на конкуренцију. Циљно друштво је ову врсту услуга пружало искључиво путем KDS инфраструктуре и није било активно у области пружања услуга фиксне телефоније. И пре ове концентрације, корисници услуга интернета циљног друштва имали су могућност да уместо овог друштва изаберу неког другог провајдера интернет услуга (променом оператора фиксне телефоније, преко USB модема, путем FTTH технологије итд.). Приближно исте могућности имаће и након реализације ове концентрације. Истовремено, реално је очекивати да ће се у пар наредних година наставити развој и коришћење мобилних мрежа и оптичких каблова на овом релевантном тржишту у Републици Србији, услед великих унапређења која са собом носи примена ових технологија са становишта њихових капацитета и брзине преноса података. Из свега претходно наведеног, Комисија је закључила да предметна концентрација на овом релевантном тржишту, осим промене у његовој структури и незнатног повећања тржишног удела подносиоца пријаве (2,70 процентних поена), неће изазвати негативне ефекте.

Услуга дистрибуције медијског садржаја подразумева електронску комуникациону услугу дистрибуције медијског садржаја коју, независно од технологије преноса, пружа оператор претплатницима преко електронских комуникационих мрежа. Најзаступљеније су следеће технологије: путем KDS-а (кабловске дистрибутивне мреже, у аналогном, а у последње време углавном у дигиталном облику), MMDS-а (Multichannel Multipoint Distribution System - фиксне бежичне мреже), путем DTH технологије (Direct to the home - технологија која за пружање услуге дистрибуције медијских садржаја користи сателит), путем IPTV технологије (Internet Protocol Television, која се базира на употреби јавне фиксне телефонске мреже уз коришћење xDSL модема и/или на употреби оптичке мреже - FTTH) и коришћењем дигиталне терестријалне мреже, односно телевизијске технологије – Digital Terrestrial Television (даље у тексту: DTT). Према Прегледу тржишта, у Републици Србији било је 83 регистрована оператора пружања услуга дистрибуције медијског садржаја и око 1,7 милиона корисника ове услуге. Највећи број претплатника (83,28%), ову услугу користи или путем кабловске мреже (58,23%) или путем IPTV технологије (25,05%). Комисија је услугу дистрибуције медијског садржаја посматрала као јединствену, без

обзира на врсту мреже/технологије преко које се услуга пружа, односно као технолошки неутралну. Одлуком РАТЕЛ-а о измени одлуке о одређивању релевантних тржишта подложних претходној регулацији број: 1-03-3400-9/16 од 10. новембра 2016. године, ово релевантно тржиште, више није предмет претходне (*ex ante*) регулације. Подносилац пријаве је до ове концентрације био присутан у дистрибуцији медијских садржаја путем IPTV, DTT и FTTH технологије, док је циљно друштво ову врсту услуга обављало искључиво путем KDS система. Након реализације ове трансакције, Телеком Србија ће бити у могућности да ову врсту услуга пружа и путем кабловске инфраструктуре у свим општинама/градовима у којима тренутно послује циљно друштво. Према критеријуму броја претплатника на националном тржишту, према подацима из Прегледа тржишта, Телеком Србија са око 425.000 претплатника остварује тржишно учешће од око 25%, док циљно друштво има тржишни удео од око 3% (нешто изнад 50.000 претплатника).

Испитујући дозвољеност ове концентрације, Комисија је и на овом тржишту анализирала могућности супституције на страни понуде и тражње. Малопродајно тржиште дистрибуције медијског садржаја, такође карактерише изузетно брзи технолошки развој што доводи до примене нових и савремених технологија у пружању ове врсте услуга. Овде се нарочито мисли на дистрибуцију медијског садржаја путем DTH, DTT и IPTV технологије. Из тог разлога, инвестиције у изградњу класичног KDS система, потенцијалним инвеститорима више нису атрактивне и примамљиве као раније, како због саме вредности таквих инвестиција и времена неопходног за њихову реализацију (овде се првенствено мисли на подручја из тзв. ужих градских средина, за чије „раскопавање“ је неопходан одређени број сагласности и дозвола), тако и због лимитираног и неизвесног броја потенцијалних корисника ове врсте услуга, који су лоцирани искључиво на том подручју. Истовремено, KDS системи изграђени у претходном периоду, по питању свог „преносног капацитета“, врло брзо застаревају у поређењу са новијим и напреднијим технологијама. Због тога изградња нових KDS система у савременим условима, најчешће представља саставни део инвестиција у склопу изградње целокупне инфраструктуре, приликом подизања нових стамбених насеља као целина. Очекивања су да ће у наредном периоду све значајнију улогу у пружању ове врсте услуга имати оптички каблови и OTT (Over The Top – технологија дистрибуције мултимедијалног садржаја путем интернета), услед њихових предности по питању капацитета и брзине преноса садржаја. На домаћем тржишту корисницима су већ доступне поједине услуге из домена OTT технологије. И на овом релевантном тржишту производа, Комисија је анализирала могућности супституције на страни тражње, првенствено када су у питању корисници ове врсте услуга циљног друштва, имајући у виду чињеницу да подносилац пријаве ове услуге пружа применом различитих технологија. Једна од могућих алтернатива је коришћење ових услуга путем DTH система, док је друга, иста опција као и на тржишту пружања интернет услуга, односно промена оператора фиксне телефоније, који би био у стању да истовремено пружи „пакет“ од више врста услуга кориснику (фиксна телефонија, интернет, ТВ садржај, па чак и услуге мобилне телефоније). Полазећи од претходно наведеног, Комисија је закључила да предметна концентрација ни на овом релевантном тржишту, осим промене у његовој структури и преузимања тржишног удела циљног друштва од 3% од стране подносиоца пријаве, неће изазвати негативне ефекте, те да не постоји забринутост у погледу било ког критеријума за оцену

дозвољености концентрације из члана 19. Закона. Из тог разлога је одлучено као у ставу I диспозитива овог решења.

Одлука у ставу II диспозитива решења донета је применом члана 65. став 5. Закона и члана 2. став 1. тачке б). Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама ("Службени гласник РС", бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014 и 106/2015).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Др Милоје Обрадовић